

ישראל ורצועת עזה

לפניכם תקציר היחסים
שבין מדינת ישראל
ורצועת עזה. ההיסטוריה
כמובן מורכבת מעוד
פרטים רבים, אך אלו הם
כמה מהנקודות
המרכזיות והתהליכים
המרכזיים שביחסים
שבין מדינת ישראל
ורצועת עזה:

1947 -

בתכנית החלוקה של האו"ם
נקבע שיקומו שתי מדינות
בארץ ישראל: מדינה יהודית
ומדינה ערבית. חבל עזה (כולל
גם חלקים צפוניים יותר לכיוון
אשקלון ואשדוד) נקבעו כחלק
מגבולות המדינה הערבית. זאת
משום שלמעט "כפר דרום"
שהוקם בשטח הזה בשנת
1946, כל הישובים והאוכלוסייה
באזור הם ערביים.

1948 -

רוב הישוב היהודי בארץ ישראל מקבל את תכנית החלוקה, ועל בסיסה מכריז דוד בן גוריון על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל. רוב הישוב הערבי בארץ ישראל מתנגד לתכנית החלוקה ופותח במלחמה כנגד הישוב היהודי ומדינת ישראל שזה עתה קמה. אליהם מצטרפים צבאות מדינות ערב השכנות. מלחמת השחרור.

– 1949–1950

מדינת ישראל ומצרים חותמות
על הסכם שביתת נשק, וכחלק
מזה גם על הסדרת הגבול סביב
רצועת עזה. ברצועת עזה
נקלטים יותר מפי שתיים
תושבים ממה שהיו בהם
בתחילת המלחמה. תושבים
ערבים המוגדרים כפליטים,
ומשוכנים במחנות פליטים.

שיחות שביתת הנשק בין ישראל למצרים
במלון השושנים ברודוס, ינואר 1949

1950-1967 –

רצועת עזה נמצאת תחת שלטון צבאי מצרי. במבצע קדש ישראל כובשת את עזה כחלק מכיבוש חצי האי סיני. אבל כמו חצי האי סיני, בסיום הלחימה – היא משיבה את השטח למצרים. בין הישובים היהודים הסמוכים לרצועת עזה, לבין רצועת עזה עצמה, אין מכשול גבול משמעותי. דבר שמוביל לפגיעות בישובים היהודים.

רועי רוטברג, מפקד אזור נחל-עוז בשנות ה-50 רוכב על סוס. רועי נפל בהגנתו על האזור בשנת 1956. בעקבות נפילתו נשא הרמטכ"ל דאז משה דיין הספד. הספד שזכה לתהודה רבה.

1967 -

מלחמת ששת הימים. במלחמה זו ישראל כובשת את רמת הגולן, חצי האי סיני, יהודה ושומרון, ירושלים המערבית ובתוך כך העיר העתיקה, הכותל המערבי והר-הבית. גם את רצועת עזה כובשת ישראל.

כיבוש עזה במלחמת ששת הימים.
צילום: לע"מ

1971-1967 -

מדינת ישראל שולטת ברצועת
עזה בשלטון צבאי. בעקבות
פיגועים שיוצאים מרצועת עזה
כנגד ישראל בשנת 1970
מדינת ישראל יוצאת למבצע
צבאי גדול ברצועת עזה.

צה"ל בעזה בשנות ה-70
צילום: שמואל רחמני

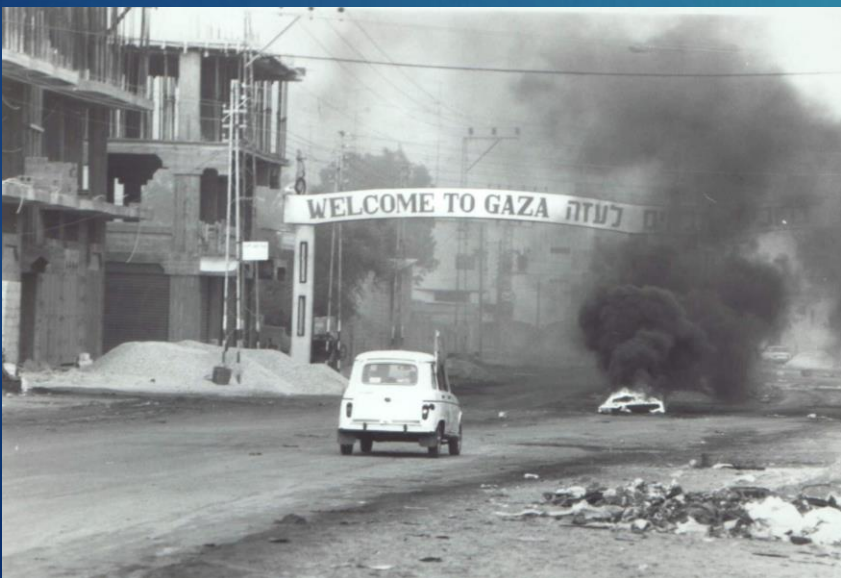
1887-1971 -

מדינת ישראל ממשיכה לשלוח בשלטון צבאי על רצועת עזה. בתקופה הולכות ומוקמות התנחלויות ברצועת עזה. מרביתן מוקמות על ידי הממשלה, כחלק ממהלך אסטרטגי של שליטה מיטבית ברצועת עזה. במקביל מדינת ישראל מנסה לעודד הגירה פלסטינית מרצועת עזה החוצה מגבולות ישראל. אבל הדבר אינו מצליח, ורק מעטים בוחרים לעזוב.

– 1887

האינתיפאדה הראשונה,
התקוממות ערבית בכל רחבי
יהודה, שומרון ועזה, אשר
מובילה לתגובה צבאית של
צה"ל. במקביל (בערך), הקמת
ארגון הטרור חמאס, והתחלת
ההתבססות שלו בחברה
הפלסטינית.

ראשית האינתיפאדה הראשונה בעזה.
צילום: ענת סרגוסטי, עבור "העולם הזה"

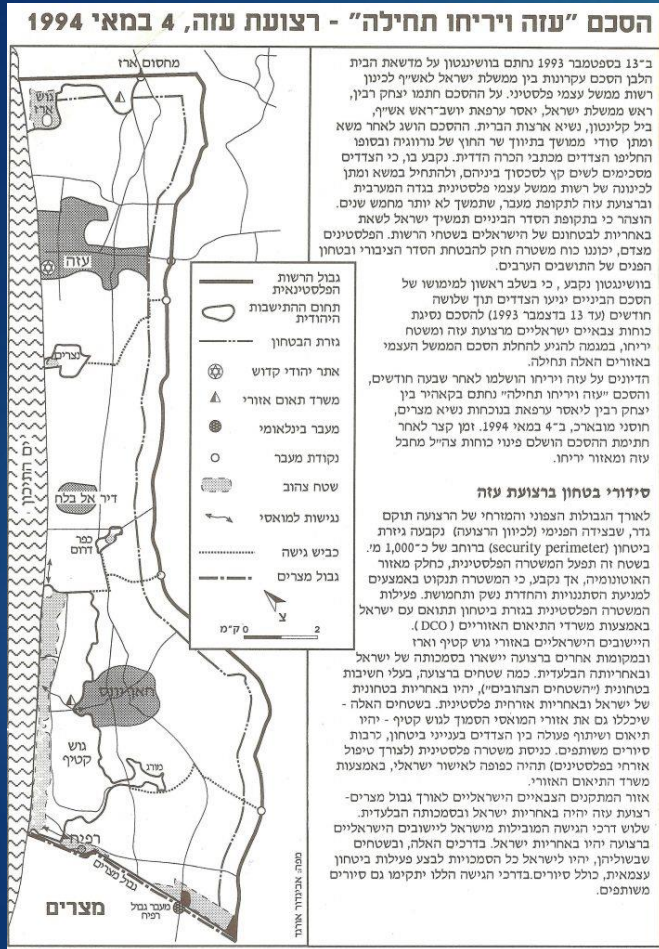
1887-1994 -

המשך השלטון הצבאי של
מדינת ישראל ברצועת עזה,
והמשך ההתנגדות בתוך רצועת
עזה לשלטון צבאי זה. ויכוח
ציבורי הולך ומעמיק בדבר
השליטה ברצועת עזה (וכך גם
ביהודה ושומרון). המשך ביסוס
הישוב היהודי באיזורים אלו,
אל מול קריאות לפינוי מוחלט
של הישובים היהודיים.

שי צ'רקה, כחלק מפרוייקט בעיתון
מקור ראשון לזכרו של דוש

ממשלת ישראל בראשותו של יצחק רבין חותמת על הסכמי אוסלו. כחלק מהסכמי אוסלו נקבע שרצועת עזה תעבור לשיטה פלסטינית. במסגרת ההסכם ישראל יוצאת מאזורים מסוימים ברצועת עזה, והשלטון בהם הועבר לרשות הפלסטינית שהוקמה כחלק מהסכמי אוסלו. אך ישראל עדיין נמצאת עם כוחות צבא ברצועת עזה, שבעיקר מאבטחים את הישובים היהודיים שנמצאים בה.

1994-2005 -

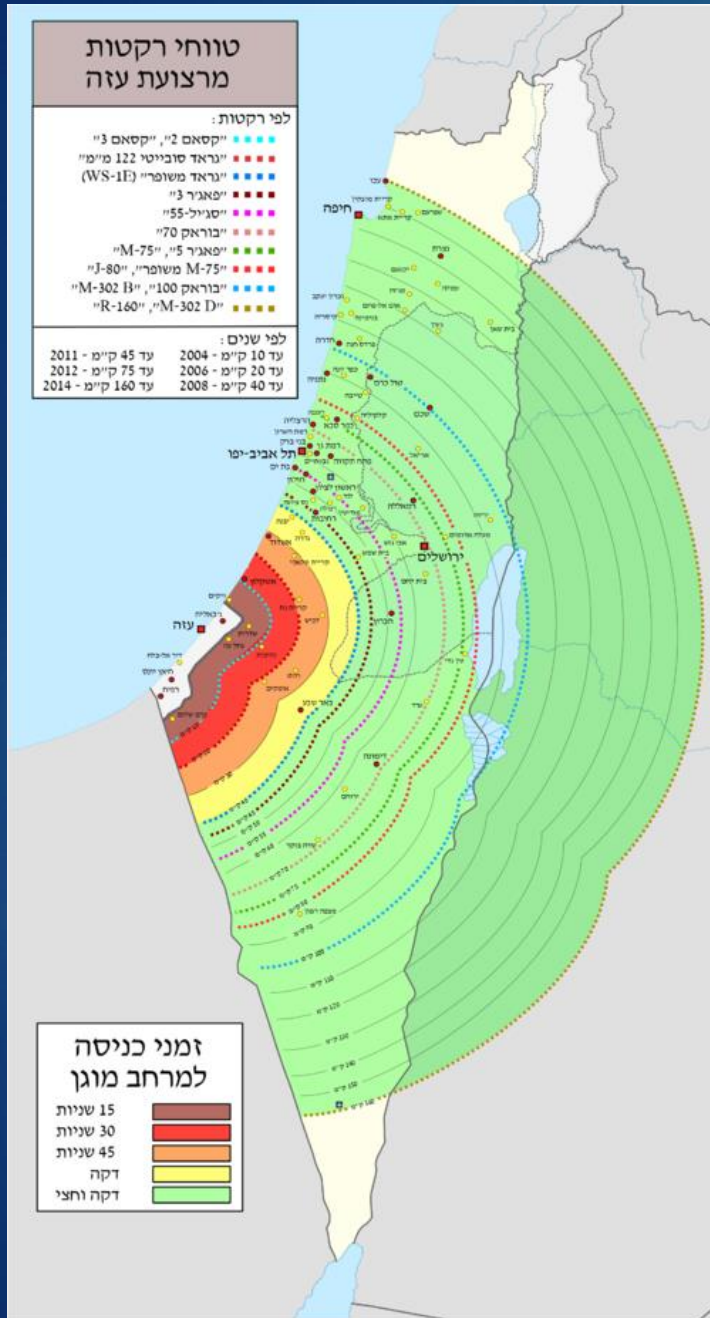
פיגועי טרור כנגד יהודים בהתנחלויות שברצועת עזה ובישובים נוספים בכל מדינת ישראל, מובילים להרוגים ופצועים רבים. ישראל מגבירה את הנוכחות הצבאית שלה ברצועת עזה. ובציבוריות הישראלית הולכת ומעמיקה המחלוקת בדבר הישובים היהודים הנמצאים ברצועת עזה. יש הסוברים שהם מסייעים לביטחון - כי הם מגבירים את הנוכחות הצבאית באזור. ויש הסוברים שם פוגעים בביטחון - בהיותם דורשים משאבי כוח אדירים של הצבא ביחס לכמות מצומצמת של ישובים. וכן גורמים להגברת הסכסוך מול הפלסטינים ומול מדינות העולם, שאינם מכירים בשלטון ישראל ברצועת עזה.

מדינת ישראל מבצעת את תכנית ההתנתקות של ראש הממשלה, אריק שרון. כל 22 הישובים היהודים שברצועת עזה מפונים על ידי חיילי צה"ל ונהרסים כליל. המחלוקת מעמיקה בציבוריות הישראלית סביב האירוע הזה: יש הרואים בו אירוע מבורך, שבו שחררה ישראל את עצמה מהכבלים הקשים של השליטה ברצועת עזה, על כך המחירים שבדבר. ויש הרואים בו אירוע קשה, של פגיעה בביטחון המדינה (הן בשל העדר נוכחות צבאית ברצועת עזה והן בשל המסר שהדבר מבטא ביחסים שבין מדינת ישראל ואויביה באופן כללי) ופגיעה באזרחי המדינה, שמפונים מבתיהם בניגוד לרצונם.

ארגון הטרור, חמאס, מבצע הפיכה צבאית בכוח כנגד הרשות הפלסטינית והופך את עצמו לשלטון ברצועת עזה. בתגובה ישראל ומצרים מטילות על רצועת עזה מצור (מצור חלקי, בו עדיין מועברים מים, חשמל, מזון, תרופות ועוד לרצועת עזה, וכן מספר מסוים של עובדים נכנסים מרצועת עזה לעבוד בישראל, וחולים קשים נכנסים לקבל טיפול רפואי שהם אינם יכולים לקבל בבתי החולים ברצועת עזה).

– 2007–2023

ארגון הטרור חמאס פועל בכל דרך לפגוע במדינת ישראל ואזרחיה. מדינת ישראל מגיבה במבצעים צבאיים: עופרת יצוקה, צוק איתן, עמוד ענן ועוד. בסיומו של כל מבצע צבאי שכזה מוסכם על הפסקת אש. שמופר על ידי החמאס זמן קצר יחסית לאחר מכן. במשך כל אותו הזמן מדינת ישראל ממשיכה בהטלת המצור על רצועת עזה.

– 2023

מלחמת חרבות ברזל. החמאס יוצא למתקפת
פתע כנגד מדינת ישראל. פוגע באזרחים רבים.
ובעקבות זה נפתחת מלחמת חרבות ברזל
הנמשכת גם בימים אלו.

